

УДК 620.2:339.543

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2021.1.2>

О.М. ВЕРБИЦЬКИЙ

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0003-2178-1283

О.П. ДОМБРОВСЬКА

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-8007-7360

Г.А. ТИХОСОВА

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-8007-7360

О.В. БОЯРСЬКА

Херсонський національний технічний університет

СТАН ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ІНСТИТУТУ АВТОРИЗОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА

Предметом вивчення в статті є оцінка перспективи, аналіз переваг та індикаторів процесу впровадження інституту авторизованого економічного оператора, що здійснюється у рамках євроінтеграційного курсу України. Мета роботи полягає в оцінці економічних індикаторів та нормативно-правового забезпечення процесу впровадження інституту авторизованого економічного оператора. Зазначено, що митне оформлення в Україні є досить громіздкою процедурою, що потребує впровадження більш ефективних та надійних технологій виконання митних формальностей, спрощення процедур ведення зовнішньоекономічної діяльності для відповідальних підприємств-операторів світової торгівлі. В статті показано, що впровадження нової редакції Митного кодексу Європейського союзу та поступова адаптація митного законодавства України до митного законодавства Європейського союзу дає позитивні результати, зокрема, у скороченні витрат часу та коштів на виконання митних формальностей у рамках зовнішньоекономічної діяльності як країн Європейського союзу так і України. Разом із тим, впровадження інституту авторизованого економічного оператора має певні складності реалізації даного процесу.

Впровадження інституту авторизованого економічного оператора реалізує задачу приведення національного законодавства у відповідність до європейського, що у кінцевому результаті дозволить покращити інвестиційну привабливість України, спростити процедуру митного оформлення товарів, усунути відповідні корупційні схеми у митних органах, стимулювати економіку країни та суб'єктів господарювання.

Ключові слова: авторизований економічний оператор, Митний кодекс, митні формальності, економічні індикатори, імпорт, експорт, митний контроль.

А.Н. ВЕРБИЦЬКИЙ

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0003-2178-1283

Е.П. ДОМБРОВСКАЯ

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-8007-7360

А.А. ТИХОСОВА

Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-8007-7360

Е.В. БОЯРСКАЯ

Херсонський національний технічний університет

СОСТОЯНИЕ ВВЕДЕНИЯ В УКРАИНЕ ИНСТИТУТА АВТОРИЗОВАННОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО ОПЕРАТОРА

Предметом изучения в статье является оценка перспективы, анализ преимуществ и индикаторов процесса внедрения института авторизованного экономического оператора, который осуществляется в рамках евроинтеграционного курса Украины. Цель работы заключается в оценке экономических индикаторов и нормативно-правового обеспечения процесса внедрения института авторизованного экономического оператора. Отмечено, что таможенное оформление в Украине является довольно громоздкой процедурой, которая нуждается во внедрении более эффективных и надежных технологий выполнения таможенных формальностей, упрощении процедур ведения

внешнеэкономической деятельности для ответственных предприятий-операторов мировой торговли. В статье показано, что внедрение новой редакции Таможенного кодекса Европейского союза и постепенная адаптация таможенного законодательства Украины к таможенному законодательству Европейского союза дает положительные результаты, в частности, в сокращении затрат времени и средств на выполнение таможенных формальностей в рамках внешнеэкономической деятельности как стран Европейского союза, так и Украины. Вместе с тем, внедрение института авторизованного экономического оператора выявило определенные сложности реализации данного процесса.

Внедрение института авторизованного экономического оператора реализует задачу приведения национального законодательства в соответствие к европейскому, что в конечном результате позволит повысить инвестиционную привлекательность Украины, упростить процедуру таможенного оформления товаров, устранить соответствующие коррупционные схемы в таможенных органах, стимулировать экономику страны и субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: авторизованный экономический оператор, Таможенный кодекс, таможенные формальности, экономические индикаторы, импорт, экспорт, таможенный контроль.

O. M. VERBITSKY

Kherson National Technical University

ORCID: 0000-0003-2178-1283

O.P. DOMBROVSKA

Kherson National Technical University

ORCID: 0000-0002-8007-7360

H.A. TIKHOSOVA

Kherson National Technical University

ORCID: 0000-0002-8007-7360

O.V. BOYARSKA

Kherson National Technical University

STATE OF INTRODUCTION OF THE INSTITUTE OF AUTHORIZED ECONOMIC OPERATOR IN UKRAINE

The subject of study in the article is the assessment of prospects, analysis of the advantages and indicators of the process of introducing the institution of an authorized economic operator, which is carried out within the framework of the European integration course of Ukraine. The purpose of the work is to assess economic indicators and regulatory support for the implementation of the institution of an authorized economic operator. It is noted that customs clearance in Ukraine is a rather cumbersome procedure that requires the introduction of more efficient and reliable technologies for performing customs formalities, simplifying the procedures for conducting foreign economic activities for responsible enterprises-operators of world trade. The article shows that the introduction of the new edition of the Customs Code of the European Union and the gradual adaptation of the customs legislation of Ukraine to the customs legislation of the European Union gives positive results, in particular, in reducing the time and money spent on the implementation of customs formalities in the framework of foreign economic activity of both the countries of the European Union and Ukraine. At the same time, the introduction of the institution of an authorized economic operator revealed certain difficulties in the implementation of this process.

The introduction of the institution of an authorized economic operator realizes the task of bringing national legislation in line with the European one, which ultimately will increase the investment attractiveness of Ukraine, simplify the procedure for customs clearance of goods, eliminate the corresponding corruption schemes in the customs authorities, and stimulate the country's economy and business entities.

Key words: authorized economic operator, Customs Code, customs formalities, economic indicators, import, export, customs control.

Постановка проблеми

Митне оформлення в Україні є досить громіздкою процедурою, що пов'язана з великими обсягами документообігу, серйозними додатковими витратами часу і коштів, необхідністю вивантажувати товари на митні склади й т.д. Все це веде до підвищення кінцевої вартості імпортованих й експортованих товарів. Втрати суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності іноді порівнянні із тими сумами, які необхідно платити у вигляді мит і митних зборів, хоча ні державі, ні споживачеві, ні самому підприємству від таких витрат немає ніякої користі. Зважаючи на це у керівництві країни давно працюють над пошуком шляхів спрощення процедури оформлення товарів при їхньому переміщенні через державний кордон України.

Наразі актуальним питанням є забезпечення прозорості, оперативності та спрощення митних формальностей для підприємств, що беруть участь у зовнішньоекономічній діяльності, а також формування безпечних ланцюгів постачання товарів, що у свою чергу сприяє підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішніх ринках.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідженню аспектів впровадження програми авторизованого економічного оператора, що здійснюється у рамках євроінтеграційного курсу України, на даний час приділяють значну увагу.

Даному питанню присвячено багато праць таких науковців як О. О. Павленко, О. О. Трякіна, Є. В. Гармаш., О. Л. Богданова, І. В. Несторишен, В. А. Туржанський

Однак, впровадження інституту авторизованого економічного оператора та порядку набуття підприємствами статусу такого уповноваженого оператора має дещо повільний темп і характеризується невисоким інтересом з боку підприємців, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

Формулювання мети дослідження

Запровадження в Україні інституту авторизованого економічного оператора (АЕО) має на меті надання суттєвих спрощень виконання митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри, дозволяє у майбутньому розраховувати на взаємне визнання статусу АЕО уповноваженими органами інших держав, надає можливість українським підприємствам брати участь у формуванні безпечних ланцюгів постачання товарів та сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності на зовнішніх ринках.

Метою даної статті є оцінка умов та переваг набуття підприємствами статусу АЕО, а також критична оцінка стану впровадження у державі інституту АЕО.

Викладення основного матеріалу дослідження

З 1 травня 2016 р. у Європейському союзі (ЄС) набула чинності нова редакція Митного кодексу (МК ЄС), затверджена регламентом Європейського парламенту й Ради ЄС № 952/2013 від 9 жовтня 2013 р., що замінила діючий раніше МК ЄС від 23 квітня 2008 р. [1].

Прийняття даного кодифікованого акту є частиною політики ЄС з подальшої модернізації й спрощення митних процедур та уніфікації умов ведення бізнесу.

Новий МК ЄС розроблений з метою досягнення взаємної згоди між країнами ЄС і припускає створення єдиного електронного митного інтерфейсу, що поєднує національні митні бази, доступного всім учасникам ЄС. У МК ЄС введено ключове поняття «бізнесу, що заслуговує довіри» (trustworthy business, поняття лягає в основу критерію «авторизованого економічного оператора», або Authorized Economic Operator – АЕО), що повинне спростити й здешевити митні процедури для бізнесу, що заслуговує довіри.

Актуальність спрощення митних процедур та зменшення їхньої вартості легко зрозуміти, якщо порівняти економічні індикатори Міжнародної торгівлі України із аналогічними Європи/Середньої Азії. Економічні індикатори міжнародної торгівлі (Trading Across Border) звіту Світового банку «Doing Business 2016» представлені у табличній формі (табл. 1).

Таблиця 1

Індикатори України за даними Всесвітнього банку (секція Міжнародна торгівля) на момент третього кварталу 2016 року [2]

Індикатор	Україна	Європа/Середня Азія	Країни ОЕСР
Час для експорту: контроль на кордоні (годин)	26	28	15
Вартість експорту: контроль на кордоні (дол. США)	75	219	160
Час для експорту: оформлення документів (годин)	96	31	5
Вартість експорту: оформлення документів (дол. США)	292	144	36
Час для імпорту: контроль на кордоні (годин)	52	23	9
Вартість імпорту: контроль на кордоні (дол. США)	100	202	123
Час для імпорту: оформлення документів (годин)	168	27	4
Вартість імпорту: оформлення документів (дол. США)	292	108	25

Якщо порівняти середні значення часу, що потрібен для оформлення документів для експорту товарів, то видно, що в Україні цей показник становить 96 годин, середній показник країн Європи та Середньої Азії – 31 година, а середній показник країн-членів Організації економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР) із високим рівнем економічної розвиненості – 5 годин (табл. 1). Так само розподілені середні значення часу, що потрібен для оформлення документів для імпорту товарів: Україна – 168 годин, Європа/Середня Азія – 27 годин, Країни ОЕСР – 4 години.

Не надто гарна ситуація у 2016 р. спостерігалася й за іншими індикаторами, де виключенням є лише вартість контролю на кордоні під час експорту (табл. 1).

Порівняно великі значення індикаторів міжнародної торгівлі України свідчать про наявність проблем, що потрібно терміново вирішувати.

Вирішуючи зазначені проблеми, Україна, відповідно до статті 84 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, взяла на себе зобов'язання поступово адаптувати національне митне законодавство до митного законодавства ЄС. У рамках цих заходів до переліку було включено запровадження в Україні програми АЕО, яка дозволяє встановлювати більш довірчі відносини між бізнесом і митницею [3].

Треба зазначити, що програми АЕО вже реалізовано у 84 країнах світу, ще 19 країн знаходяться в активній стадії впровадження, крім того, у світі вже укладено 78 Угод про взаємне визнання АЕО. За даними ЄС, понад 80% усіх митних оформлень здійснюється підприємствами, які використовують інструменти програми АЕО [4].

7 листопада 2019 року набрав чинності Закон України від 02.10.2019 № 141-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» [5]. Закон запроваджує дієвий механізм інституту АЕО в Україні аналогічний тому, що функціонує в ЄС, з перспективою подальшого взаємного визнання у країнах ЄС. Визнання статусу АЕО митними органами країн ЄС забезпечить участь українських АЕО у формуванні безпечних ланцюгів постачання товарів, надасть суттєві спрощення при здійсненні митних формальностей для відповідального бізнесу, підвищить їх конкурентоспроможність на зовнішньому та внутрішньому ринках. 29 липня 2020 року набула чинності Постанова Кабінету Міністрів № 665 «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів», яка разом із Законом України № 141-IX від 02.10.2019 створили нормативно-правову базу розвитку інституту АЕО [6].

У серпні 2020 року в Україні розпочато запровадження програми АЕО [7].

АЕО – це особливий статус, який засвідчує високий ступінь довіри до суб'єкта господарювання та надає йому суттєві спрощення при здійсненні митних формальностей.

Підприємству можуть бути запропоновані такі види авторизації АЕО:

- про надання права на застосування спеціальних спрощень – АОЕ-С;
- про підтвердження надійності та безпеки – АОЕ-Б;
- два види АОЕ-Б та АОЕ-С разом.

Статус АЕО може надати підприємству такі вигоди як:

1. спрощене декларування;
2. економія часу і коштів за рахунок:
  - а) більш швидкого процесу переміщення товарів через митний кордон (наприклад, першочергове проходження митних формальностей, використання спеціальних смуг тощо);
  - б) не заїзду на термінал;
3. зниження ризиків у системі митного оформлення (наприклад, щодо контролю класифікації товарів, митної вартості тощо);
4. право самостійно накладати пломби на транспортні засоби.

Згідно статті 12 Митного кодексу України (МКУ) підприємство-резидент, що виконує будь-яку роль в міжнародному ланцюзі постачання товарів (виробник, експортер, імпортер, митний представник, перевізник, експедитор, утримувач митного складу), у разі отримання авторизації набуває статусу АЕО [8]. Авторизація АЕО надається безоплатно й діє безстроково (дія авторизації АЕО може бути зупинена або анульована відповідно до статей 17 та 18 МКУ).

На даний час на обліку в митних органах перебуває понад 133 тис. суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які підпадають під дію митного регулювання. Активність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності є нерівномірною й складно прогнозованою, проте, можна очікувати, що впровадження програми АЕО призведе до зростання активності зовнішньої торговельної діяльності.

За даними Звіту Світового банку «Doing Business 2021», станом на 2021 р. актуальні економічні індикатори міжнародної торгівлі набувають наступних значень (табл. 2).

Таблиця 2

Індикатори України за даними Всесвітнього банку (секція Міжнародна торгівля) 2021 р. [9]

Індикатор	Україна	Європа/Середня Азія	Країни ОЕСР
Час для експорту: контроль на кордоні (годин)	6	16,1	12,7
Вартість експорту: контроль на кордоні (дол. США)	75	150,0	136,8
Час для експорту: оформлення документів (годин)	66	25,1	2,3
Вартість експорту: оформлення документів (дол. США)	192	87,6	33,4
Час для імпорту: контроль на кордоні (годин)	32	20,4	8,5
Вартість імпорту: контроль на кордоні (дол. США)	100	158,8	98,1
Час для імпорту: оформлення документів (годин)	48	23,4	3,4
Вартість імпорту: оформлення документів (дол. США)	162	85,9	23,5

Відповідно до Звіту Світового банку в Україні витрати підприємств на експорт становлять 6 год. й 75 доларів США за кожною операцією (без урахування часу та коштів, необхідних для підготовки супровідних документів), а на імпорт – 32 год. й 100 доларів США.

Якщо порівняти показники часу на контроль на кордоні й оформлення митних документів 2016 року, коли розпочав діяти оновлений МК ЄС, та показники 2021 року, коли новації вже вплинули на показники ЄС та України, стають очевидними наступні позитивні зміни.

Час для митного контролю на кордоні експортованих українських товарів скоротився до 23% від значення 2016 року (тоді як у країнах Європи та Середньої Азії – до 80%).

Час для митного оформлення експортованих українських товарів скоротився до 69% від значення 2016 року (у країнах Європи та Середньої Азії – до 57%).

Загалом час на митний контроль та оформлення експорту в Україні зменшився й у середньому складає 59% від такого часу у 2016 році.

На митний контроль та оформлення імпорту загальний час в Україні також зменшився і у середньому становить 36% від такого часу в 2016 році.

Міністерством фінансів України планується, що набуття авторизації АЕО дозволить підприємствам скоротити часові та матеріальні витрати орієнтовно до 30% у середньому (тобто до 30% від показників 2016 р.).

На даний час розробляються та протягом 2021 р. мають бути ухвалені нормативно-правові акти, які регулюють проведення моніторингу відповідності критеріям АЕО, а також порядок видачі/застосування дозволів на застосування спеціальних спрощень АЕО.

Постановою від 27 січня 2021 № 50 Кабінет Міністрів України затвердив «Порядок ведення Єдиного державного реєстру АЕО» [10].

Інформація в Реєстрі почне з'являтися одразу після отримання першим українським підприємством авторизації АЕО. Реєстр міститиме інформацію про підприємства, які отримали авторизацію АЕО (назва, код ЄДРПОУ, місцезнаходження та тип авторизації), а також дату надання авторизації або її анулювання. Водночас у Реєстрі не буде відображено інформацію про ті підприємства, які звернулися за отриманням авторизації АЕО, але їх документи ще перебувають на розгляді Держмитслужби; інформація про кількість підприємств та стан розгляду їх заяв є на веб-сайті Держмитслужби у розділі «Авторизований економічний оператор», але без вказання назви підприємств [11].

Реєстр функціонуватиме як відкритий та загальнодоступний ресурс; його буде оприлюднено на офіційному веб-сайті Держмитслужби у розділі «Авторизований економічний оператор» [12]. Проте, на момент написання статті ознайомитись із цим реєстром за вказаною електронною адресою неможливо: він не функціонує.

За станом на 08.03.2021 р. на проведення оцінки відповідності підприємства критеріям для надання авторизації АЕО було подано до розгляду лише дві заяви. За першою проводяться дії з оцінки відповідності, а за останньою – одержано відмову (табл. 3).

Таблиця 3

Стан проведення оцінки відповідності та кількість зареєстрованих заяв підприємств про надання авторизації авторизованого економічного оператора на 08.03.2021 р. [13]

Порядковий номер заяви	Дата та час отримання заяви	Реєстраційний номер та дата заяви	Стан розгляду
1	08.09.2020 17:15	№20_05_355 від 04.09.2020 (вх. Держмитслужби №23357/13 від 08.09.2020)	Проведення оцінки відповідності
2	20.01.2021 11:40	№ М-2021-0156 від 14.01.2021 (вх. Держмитслужби № 1196/13 від 20.01.2021)	Відмова в проведенні оцінки відповідності

Наразі розробляються та протягом 2021 року мають бути ухвалені нормативно-правові акти, які регулюють проведення моніторингу відповідності критеріям АЕО, а також порядок видачі/застосування дозволів на застосування спеціальних спрощень АЕО. Планується проведення оцінки результатів локального впровадження програми АЕО. Буде проведена пріоритизація країн-партнерів для укладання угод про взаємне визнання АЕО, а також укладання угод про взаємне визнання АЕО [14].

Висновки

Наміри у законодавців можна оцінити як найкращі: привести національне законодавство у відповідність до європейського, покращити інвестиційну привабливість України, спростити процедуру митного оформлення товарів, тим самим знизивши і корупційні схеми у митних органах, стимулювати економіку країни та суб'єктів господарювання. На сьогодні вже прийнято усі нормативно-правові акти, необхідні для отримання підприємствами статусу уповноваженого АЕО.

Відповідно до Закону № 141-IX з метою напрацювання досвіду як митними органами, так і бізнесом до 07.11.2021 митні органи можуть розглядати одночасно не більше 20 заяв про надання авторизації АЕО, а з 08.11.2021 до 07.11.2022 – одночасно не більше 30 заяв. Станом на момент написання статті на розгляді у Держмитслужбі побувало лише дві заяви про надання авторизації АЕО: за першою проводяться дії з оцінки відповідності, а по останній – одержано відмову.

Лише дві спроби, у той час, як у минулому році розгляд мали змогу пройти щонайменше 10 заяв.

У той же час переваги, якими зможе користуватися підприємство-резидент, яке отримало авторизацію АЕО-С та/або АЕО-Б виглядають досить привабливо:

1) отримання повідомлення митного органу про те, що відповідні товари і транспортні засоби комерційного призначення на основі результатів аналізу ризиків за загальною декларацією прибуття обрано для проведення митного огляду в пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України до моменту їх переміщення через митний кордон України (АЕО-Б);

2) виконання митних формальностей щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення в першочерговому порядку (АЕО-Б та АЕО-С);

3) зниження автоматизованою системою митного оформлення ступеня ризику для визначення переліку митних формальностей під час здійснення митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення(АЕО-Б та АЕО-С);

4) використання спеціально визначеної (за наявності) смуги руху в пункті пропуску через державний кордон України для переміщення автомобільних транспортних засобів комерційного призначення (АЕО-Б та АЕО-С).

5) використання національного логотипа АЕО (АЕО-Б та АЕО-С).

Також привабливою перевагою є те, що авторизація АЕО надається безоплатно та діє безстроково.

Проте, що саме стримує підприємців подавати заяви на одержання статусу АЕО є відкритим питанням.

Можливо, те, що до 7 листопада 2022 р. на авторизацію АЕО-С можуть претендувати лише підприємства що є одночасно виробником та експортером (імпортером) у значенні, наведеному в частині першій статті 12 МКУ.

Можливо, те, що рішення про проведення оцінки відповідності підприємства критеріям АЕО (або про відмову в проведенні оцінки) видається на 30-й день з дня реєстрації в Держмитслужбі поданих заявником документів, а оцінка відповідності проводиться у строк, що становить 120 днів з дня прийняття рішення про її проведення.

Можливо форма анкети самооцінки підприємства для одержання статусу АЕО або Порядок проведення митними органами оцінки відповідності підприємства критеріям авторизованого економічного оператора стримують суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Ці питання ще потребують додаткового вивчення та доопрацювання.

Список використаної літератури

1. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#Text.

2. Doing Business in Ukraine, World Bank Group, viewed 25 August 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine#trading-across-borders>

3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

4. АЕО в інфографіках [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/aeo-infographics>.

5. Закон України. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-20#Text>.

6. Постанова КМУ України від 29 липня 2020 р. № 665. Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2020-%D0%BF#Text>.

7. В Україні затверджені національний логотип та сертифікат авторизованих економічних операторів (АЕО) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bit.ly/3omWT4x>.

8. Митний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

9. Doing Business in Ukraine, World Bank Group, viewed 7 March 2021, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/ukraine>.

10. Постанова КМУ України від 27 січня 2021 р. №50 Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bit.ly/3ae0QmS>.

11. Питання функціонування авторизованих економічних операторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.

12. Авторизований економічний оператор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/3qZACLD>.

13. Питання функціонування авторизованих економічних операторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.

14. Авторизовані економічні оператори [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/authorized_economic_operators-470.

Refereces

1. Rehlament Yevropeiskoho Parlamentu i Rady (IeS) № 952/2013 vid 9 zhovtnia 2013 roku pro vstanovlennia Mytnoho kodeksu Soiuzu [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#Text.

2. Doing Business in Ukraine, World Bank Group, viewed 25 August 2016 [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine#trading-across-borders>

3. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

4. AEO v infografikakh [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://customs.gov.ua/aeo-infographics>.

5. Zakon Ukrainy. Pro vnesennia zmin do Mytnoho kodeksu Ukrainy shchodo deiakykh pytan funktsionuvannia avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-20#Text>.

6. Postanova KМУ Ukrainy vid 29 lypnia 2020 r. № 665. Deiaki pytannia funktsionuvannia avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2020-%D0%BF#Text>.

7. V Ukraini zatverdzeni natsionalnyi lohotyp ta sertyfikat avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv (AEO) [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <http://bit.ly/3omWT4x>.

8. Mytnyi kodeks Ukrainy [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

9. Doing Business in Ukraine, World Bank Group, viewed 7 March 2021, [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/ukraine>.

10. Postanova KМУ Ukrainy vid 27 sichnia 2021 r. №50 Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Yedynoho derzhavnogo reiestru avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <http://bit.ly/3ae0QmS>.

11. Pytannia funktsionuvannia avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://customs.gov.ua/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.

12. Avtoryzovanyi ekonomichniy operator [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://bit.ly/3qZACLD>.

13. Pytannia funktsionuvannia avtoryzovanykh ekonomichnykh operatoriv [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: <https://customs.gov.ua/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.

14. Avtoryzovani ekonomichni operatory [Elektronnii resurs]. – Rezhym dostupa: https://mof.gov.ua/uk/authorized_economic_operators-470.